ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Турсуматова Раъно Аҳмадҷоновна дар мавзӯи «Имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (дар асоси маводҳои забони хориҷӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси !3.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ).

Дар солҳои соҳибистиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми таҳсилот дигаргуниҳое рӯй доданд, ки аз ҷиҳати сохтор муҳиму зарур буда баҳри рушду нумуи раванди тадрису тарбияи насли наврас таҳкурсии асосиро гузоштанд. Вазифаҳои калидии ин дигаргуниҳо ба ҳуҷҷатҳои давлатии қонунгузорӣ асос ёфтаанд, ки ба инкишофу такмили фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва баланд бардоштани сатҳи сифати раванди таълиму тарбия мусоидат менамоянд. Вобаста ба ин, вазифаи асосии омӯзгори имрӯза интихоби дурусти методу шаклҳои ба роҳ мондани фаъолияти таълимиест, ки ба ҳадафи гузошташудаи инкишофи шахсияти мактаббачагон ба ваҷҳи беҳтарин ва самарабахш мувофиқат дошта бошад.

Ба муҳимият ва зарурияти муаммои мазкур аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибори махсус дода шуда, қабул шудани як зумра санадҳои муҳими давлатӣ далели равшан ва возеҳи он аст. Аз ин лиҳоз, интихоби мавзӯъ ва коркарди илмии он аз тарафи Турсуматова Р.А. дар марҳилаи кунунии рушди маориф ва илми педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доғи рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад.

Диссертатсияи ба итмом расонидаи Турсуматова Р.А. аз муқаддима, ду боб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифода шуда иборат аст.

Дар муқаддимаи рисола аз тарафи муҳаққиқ дараҷаи омӯхта шудани мавзӯъ, зарурати таҳқиқу баррасии муаммои маводи назар, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқоти илмӣ, сарчашмаҳо ва равиши анҷоми кори илмӣ,

предмет ва объекти таҳқиқ, инчунин матолиби меҳварии барои дифоъ манзуршаванда ба таври возеҳ шарҳу тафсир ёфтаанд.

Дар боби аввали диссертатсия "Асосҳои назарӣ ва методологии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон" аз тарафи муаллиф масъалаҳои муаммои асосҳои илмӣ-педагогӣ ва назарии таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон; шакл ва модели(амсилаи) раванди таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон; имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон мавриди таҳқиқ гардидааст.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки дар ҳалли ин масъалаҳои муҳими назариявӣ муаллиф маҷмӯи муносибатҳо ва диди назариявӣ-методологӣ, ба монанди системанокӣ-шахсиятӣ, фаъолнокӣ ва салоҳиятнокиро истифода бурда, дар муайян кардани манбаъҳои назариявии таҳқиқот муяссар гардидааст.

Дар боби дуюм "Технологияи педагогии амалигардонии таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон" масъалаҳои хусусиятҳои ташкили корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ оиди ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон; методҳои ташхиси ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон; самаранокии маърифатии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор дода шудааст.

Қобили қайд аст, ки аз ҷониби муаллифи диссертатсия Турсуматова Р.А. вобаста ба ҷамъбаст ва хулоса намудани натиҷаҳои ба дастовардашуда марбут ба доираи муаммои таҳқиқот кори ҷиддии назариявӣ ва озмоишӣ гузаронида шудааст.

Яке аз ҷузъҳои мусбии кор ва ҷолиби диққатро ба он ишора кардан мумкин аст, ки муаллиф нахуст ба муайян намудани асосҳои назарӣ ва методологии таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагон таваҷҷӯҳ зоҳир намуда, сохтор, субъект, ва объекти раванди педагогӣ, нақша-барномаҳои таълимӣ, фаъолияти таълимӣ ва методии он, бо маҳсули эҷод

ва дастовардҳои хонандагони шинос гардида, онро ҳамаҷониба ва дақиқкорона мавриди омӯзиши ҳам назариявӣ ва ҳам амалӣ тибқи баргузории озмоиши таҷрибавӣ дар як қатор муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ қарор додааст, ки он робитаи зичи муаллифро бо амалияи педагогӣ инъикос менамояд.

Боиси қайд аст, ки боэътимодӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсияи Турсуматова Р.А. пешниҳод гардида, бо консепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва бо таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Албатта доир ба моҳият, сифат ва мундариҷаи диссертатсияи Турсуматова Р.А. муқарризони расмию ғайри расмӣ, муассисаи пешбар андеша ва нуктаи назари хешро баён мекунанд ва ба рисола баҳо медиҳанд, ва аз ин лиҳоз мехостам чанд сухан оиди сифатҳои муҳаққиқӣ, касбӣ ва шахсии шогирд сухан гӯям. Турсуматова Р.А. дар ҳайси омӯзгори забони хориҷӣ фаъолият бурда, дар давоми 14 соли фаъолияти педагогиаш соҳиби таҷрибаи хуби омӯзгорӣ гардидааст. Дар давраи фаъолияташ дар ҳайси унвонҷӯи кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии МДТ “ДДХ ба номи ак.Б.Ғафуров” Турсуматова Р.А. ба таҳқиқоти илмиаш муносибати хеле масъулона ва ҷиддӣ зоҳир намуда, сифатҳои назарраси суботкорӣ, қобилият ва истеъдоди хуби таҳқиқотиро нишон дод. Дар ин давра аз тарафи ӯ бо баробари бурдани таҳқиқоти назариявию таҷрибавӣ, ба навиштан, таҳия ва чоп кардани мақолаҳои илмӣ, омода намудани маърӯзаю баромадҳо дар конференсияҳои илмӣ ва семинарҳои кафедра эътибори ҷиддӣ дода мешуд. Натиҷаи ин муносибат буд, ки аз тарафи ӯ дар асоси маводҳои таҳқиқотиаш 11 мақола дар нашрияҳои педагогӣ чоп гардиданд, ки 3-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВМ ва илми

Федератсияи Русия эътирофгашта нашр гардиданд. Дар асоси гуфтаҳои болоӣ, ба хулоса омадан мумкин аст, ки Турсуматова Р.А. ҳамчун муҳаққиқи фаъол, эҷодкор, мустақил, кордон ва соҳибкасб ташаккул ёфтааст ва чун омӯзгор дорои сифатҳои хуби касбӣ-педагогӣ, чун шахсият соҳиби ахлоқи баланди ҳамида буда, дар байни аҳли ҷомеаи устодон ва донишҷӯён соҳиби обрӯю эътибор гаштааст.

Дар хулоса қайд кардан лозим аст, ки диссертатсияи Турсуматова Раъно Аҳмадҷоновна дар мавзӯи «Имконоти педагогии ташкили таълими ба амалия тамоюлдоштаи хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ (дар асоси маводҳои забони хориҷӣ)» кори мустақилонаи тахассусӣ ва дорои аҳамияти назарраси илмӣ буда, ба талаботи бандҳои 10,11,12,14 и 16 "Низомномаи намунавӣ оид ба тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ"-и КОА- и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016 таҳти №505 тасдиқ гардидааст, комилан ва пурра ҷавобгӯй буда, ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 -- педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) тавсия карда мешавад.

Роҳбари илмӣ: доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ
ва касбии Муассисаи давлатии таълимии
"Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров" Шаропов Шавкат Ахмадович

16 апрели 2020 с.

Маълумот барои тамос:
Суроға: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хуҷанд, к.Мавлонбеков- 1
тел.(+992)927717870. Элек. почта: Sharofzod54@mail..ru веб. сайт: www.hgu.tj

Имзои Ш.А.Шароповро тасдиқ мекунам.
Сардори ШК ва КМ МДТ «ДДХ ба номи академик
Бобоҷон Ғафуров» Ашрапова З.Н.